

O b r a z l o ž i t e v:

K I. poglavju: Splošne določbe (členi 1-8)

Splošne določbe statuta vsebujejo člene o območju, imenu in sedežu občine, krajevnih skupnostih, izvirnih nalogah občine, občanih, pravici do sodelovanja, grbu, zastavi, žigu in prazniku občine ter podeljevanju občinskih priznanj.

K II. poglavju: Naloge občine (členi 9-11)

Naloge občine splošno opredeljuje 21. člen ZLS, poglavje pa je usklajeno s pristojnostmi po posameznih sklopih. Zakon določa, da občina v okviru ustave in zakonom samostojno ureja in opravlja svoje zadeve in izvršuje naloge, ki so nanjo prenesene z zakoni. Občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena, ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom.

V 11. členu je urejeno pridobivanje podatkov za občino. Občina pridobiva podatke, ki jih potrebuje za opravljanje nalog iz svoje pristojnosti, jih obdeluje in opravlja statistično, evidenčno ter analitično funkcijo za svoje potrebe. Pri varstvu, obdelovanju in hrambi podatkov mora občina ravnati v skladu z zakoni, ki urejajo to področje.

K III. poglavju: Organi občine (členi 12-52)

V skupnih določbah je povzet 28. člen ZLS, ki določa, da so organi občine občinski svet, župan in nadzorni odbor. Skupne določbe vsebujejo še člene o občinski upravi, sprejemanju odločitev in javnosti dela. V 13. členu je določeno, da občinska uprava opravlja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge občine ter naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb iz občinske pristojnosti. Poudariti je treba 15. člen, ki poglobljeno ureja področje javnosti dela. Člen je usklajen z zakonom o dostopu do informacij javnega značaja, katerih določbe so zavezujoče tudi za občine. Tako je med drugim določeno, da se javnost dela zagotavlja z obveščanjem javnosti o delu organov občine, z objavljanjem informacij javnega značaja, določenih z zakonom, na spletni strani občine, z uradnim objavljanjem splošnih aktov občine, z objavljanjem sklicev sej na spletni strani, z navzočnostjo občanov in predstavnikov medijev na javnih sejah, vpogledom v dokumentacijo in gradiva, ki so podlaga za odločanje organov občine ter z zagotavljanjem dostopa do informacij javnega značaja skladno z zakonom. Način zagotavljanja javnosti podrobno določa poslovnik občinskega sveta.

V 2. podpoglavju je obširno opisano delo občinskega sveta.

V 16. členu je določeno, da šteje občinski svet 15 članov. Občinski svet se na prvi seji po volitvah najprej konstituira, kot to določa peti odstavek 15.b člena ZLS. Občinski svet se konstituira na prvi seji po volitvah, na kateri je potrjenih več kot polovica mandatov članov sveta. Prvo sejo občinskega sveta skliče prejšnji župan.

Pristojnosti občinskega sveta so opredeljene v 18. členu in temeljijo na 29. členu ZLS. Nadalje je v 19. členu opredeljena funkcija člana občinskega sveta, ki se izvaja nepoklicno. Člen tudi določa, da nezdržljivost opravljanja funkcije člana sveta in predčasno prenehanje mandata ureja zakon.

Predstavljanje občinskega sveta in vodenje seje je zaupano županu (20. člen), ki lahko to nalogo s pooblastilom prenese na podžupana ali drugega člana občinskega sveta. ZLS določa, da mora župan sklicati sejo sveta najmanj štirikrat letno.

Kot je to določeno že v skupnih določbah, tudi iz 21. člena izhaja zakonska obveznost, da strokovno in administrativno delo za občinski svet in njegova delovna telesa zagotavlja občinska uprava.

V 22. členu je določeno, da se svet sestaja na rednih, izrednih, dopisnih, žalnih in slavnostnih sejah.

Podpoglavje 2.1. ureja področje delovnih teles splošno 23. člen odkazuje ustanovitev, organizacijo in delovno področje stalnih delovnih teles občinskega sveta na odlok. Člen nadalje določa pomembno pravico delovnih teles, to je tako imenovano predlagalno pravico, kar pomeni, da lahko svetu predlagajo v sprejem odloke in druge akte, razen predpisov, za katere je v zakonu ali statutu določeno, da jih predlaga župan.

V 3. podpoglavju: župan so našteje pristojnosti in naloge župana, način njegove izvolitve in obveznosti na področju zaščite in reševanja ter začasnih nujnih ukrepov. Pristojnosti in naloge podžupana prav tako temeljijo na določbah ZLS.

V 4. podpoglavju je podrobno urejeno področje delovanja nadzornega odbora. To poglavje je zelo prečiščeno, saj ne vsebuje določb, ki jih mora vsebovati poslovnik nadzornega odbora. Tako so določene tiste zadeve, ki jih mora urediti statut občine na podlagi zadnjega odstavka 32. člena ZLS. Vse ostale zadeve mora urediti poslovnik NO v skladu z zakonom in Pravilnikom o obveznih sestavinah poročila NO (Uradni list RS, št. 23/09). Po sprejetem statutu mora nadzorni odbor z njim uskladiti svoj poslovnik.

Imenovanje članov NO je določeno v 31. členu. Nadzorni odbor ima pet članov, ki morajo imeti izkušnje s finančno-računovodskega ali pravnega področja.

V 32. členu je opisano delo nadzornega odbora. Člani NO poleg predsednika med seboj izvolijo tudi namestnika predsednika, kar se je v praksi izkazalo za zelo koristno v primeru odsotnosti predsednika.

Javnost dela vseh organov občine je temelj demokratičnega delovanja, sem pa sodi tudi javnost dela NO, kot to določa 33. člen. Delovanje NO je v načelu javno, omejeno je le v postopku nadzora (od priprave osnutka poročila do podpisa dokončnega poročila), kar se posebej opredeli v poslovniku NO.

Eden izmed temeljnih pogojev za delo NO je sprejem programa dela (34. člen), ki vsebuje program nadzora in predlog finančnega načrta. Nadzorni odbor samostojno pripravi predlog finančnega načrta za naslednje proračunsko leto. Kdaj ga predloži županu, ki je predlagatelj proračuna, je odvisno od rokov, ki so zastavljeni v poslovniku občinskega sveta. Člen tudi splošno določa sodelovanje NO z drugimi organi občine. 35. člen določa način izvedbe nadzora na podlagi poslovnih poročil, zaključnih računov in pogodb ter druge dokumentacije. Obveznost nadzorovanih organov je, da ob nadzoru predložijo vso potrebno dokumentacijo.

36. do 38. člen opredeljujejo poročilo NO kot temeljni dokument delovanja NO. Pomembno je opozoriti na pravilo, da sestavine poročila NO določa pravilnik o obveznih sestavinah poročila NO. Če NO pri svojem delu ugotovi hujšo kršitev predpisov ali nepravilnosti pri poslovanju, statut določa, da mora o tem obvestiti pristojno ministrstvo in računsko sodišče, lahko pa tudi organe pregona.

ZLS opredeljuje, da strokovno in administrativno delo za vse organe občine zagotavljata župan in občinska uprava, torej tudi za NO (39. člen). Strokovno pomoč lahko NO zahteva glede postavitve izvedenca za posamezna področja. Tudi NO kot organu občine pripadajo sredstva za delo, ki se zagotovijo v proračunu občine. Statut v 41. členu določa pravico do plačila za delo članov NO. Podrobneje se ta pravica razdela v aktu občinskega sveta (pravilniku o plačah in nagradah občinskih funkcionarjev).

5. podpoglavje_obsega določbe o občinski upravi. Temeljni 43. člen je oblikovan na podlagi drugega odstavka 49. člena in 50. člena ZLS.

Drugi in tretji odstavek 49.a člena ZLS določata, da se občine lahko odločijo, da ustanovijo enega ali več organov skupne občinske uprave in da organ skupne občinske uprave, ali skupno službo občin za opravljanje posameznih nalog občinske uprave ustanovijo občinski sveti na podlagi splošnih aktov iz drugega odstavka 49. člena tega zakona, kot je to opredeljeno v 44. členu predloga statuta.

Ostali členi v tem poglavju povzemajo zakonske določbe glede odločanja v upravnem postopku. Poglavje je usklajeno z ZLS, zakonom o javnih uslužbencih in uredbo o strokovni izobrazbi, ki jo morajo imeti zaposleni za vodenje in odločanje v upravnem postopku in o strokovnem izpitu iz upravnega postopka. Natančno je urejen postopek odločanja v upravnih zadevah na prvi stopnji in v pritožbenem postopku.

V 6. podpoglavju je v členih 51 do 52 določena ustanovitev drugih organov občine, kamor sodi tudi štab civilne zaščite.

K IV. poglavju: Ožji deli občine (členi 53-64)

Glede na veljavni statut je poglavje urejeno na novo, saj je v obstoječem statutu pomanjkljivo. V uvodnem 53. členu je določeno, da so v občini zaradi zadovoljevanja posebnih skupnih potreb občanov na območju posameznih naselij kot ožji deli občine ustanovljene krajevne skupnosti. Določen je postopek ukinitve krajevne skupnosti ali spremembe njenega območja ter pobude za ustanovitev krajevne skupnosti.

V 54. členu so določene pristojnosti, naloge in sodelovanje krajevnih skupnosti.

Status krajevnih skupnosti je opredeljen v 56. členu. Določeno je, da je krajevna skupnost pravna oseba javnega prava. Kot to določa 19.c člen ZLS, so pravni posli, ki jih sklene krajevna skupnost brez predhodnega soglasja župana, nični, vendar lahko predpis občine, ki je potreben za izvršitev proračuna določi, kateri pravni posli in v kakšni višini so ti pravni posli, ki jih sklene krajevna skupnost, veljavni brez predhodnega soglasja župana. Prav tako krajevna skupnost za svoje obveznosti odgovarja z vsem svojim premoženjem in sredstvi, s katerimi razpolaga (načelo ravnanja s premoženjem kot dober gospodar).

Krajevna skupnost ima svet, ki je neposredno voljen (57. člen) na podlagi ZLV. Število članov sveta in volilne enote se določijo z odlokom. Člen tudi določa, da je funkcija člana sveta častna, nezdržljivost opravljanja funkcije člana sveta krajevne skupnosti ureja zakon.

V 58. členu je opisan sklic prve seje sveta KS, v 60. členu pa način dela na seji sveta.

V 61. členu je pri nalogah sveta KS določeno, da svet KS izvršuje naloge, ki so v skladu s statutom naloge krajevne skupnosti. Svet KS ima pravico izraziti svoje mnenje, dajati pobude in predloge o upravljanju javnih zadev v Občini, ki se nanašajo na krajevno skupnost.

62. člen opisuje premoženje KS, ki ga sestavljajo nepremičnine, premičnine, denarna sredstva in pravice. KS mora s svojim premoženjem gospodariti kot dober gospodar.

Sredstva za izvajanje nalog krajevnih skupnosti se zagotovijo v občinskem proračunu, kot to določa 63. člen.

K V. poglavju: Neposredno sodelovanje občanov pri odločanju v občini (členi 65-81)

To poglavje podrobno razčlenjuje zakonske določbe glede zbora občanov, lokalnega referenduma in ljudske iniciative. ZLS zahteva, da so vsi postopki v zvezi z neposrednim sodelovanjem občanov v občini natančno določeni, saj imajo pravne ali druge posledice.

Poseben poudarek je dan postopku v zvezi z referendumom o splošnem aktu. Referendum kot najpomembnejša oblika lokalne participacije zahteva natančno ureditev v statutu, ne glede na vrsto referenduma (svetovalni referendum, naknadni referendum o odloku, referendum o samoprispevku). Novost je, da v skladu z zakonom o referendumu in ljudski iniciativi lahko volivcev da svojo podporo tako, da podpiše obrazec tudi preko enotnega državnega portala e-uprava z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom. Ker ima referendum o splošnem aktu (ali samoprispevku) zavezujoče pravne posledice, svetovalni referendum pa politične posledice, mora biti celoten postopek – od vložitve pobude do zahteve in ravnanja organov občine pri tem – natančno določen. Prav tako je z zakonom usklajena tudi določba v zvezi z ljudsko iniciativo.

K VI. poglavju: Občinske javne službe (členi 82-88)

Poglavje v celoti usklajeno z ZLS. Zakon zahteva, da statut navede vse javne službe, ki se v občini izvajajo.

Drugi odstavek 82. člena temelji na drugem odstavku 61. člena ZLS, po katerem občina zagotavlja opravljanje javnih služb neposredno v okviru občinske uprave, z ustanavljanjem javnih zavodov in javnih podjetij ali z dajanjem koncesij.

Katere storitve na področju družbenih dejavnosti (negospodarske javne službe) zagotavlja občina, je določeno v 83. členu, način njihovega izvajanja pa določa področna zakonodaja.

V 84. členu je opredeljena ustanovitev občinskih javnih služb gospodarskih dejavnosti.

Tretji odstavek 61. člena ZLS določa, da dvoje ali več občin lahko zaradi gospodarnejšega in učinkovitejšega zagotavljanja javnih služb skupaj ustanovi javni zavod ali javno podjetje. Občina Lukovica sodeluje v organu skupne občinske uprave skupaj s še petimi občinami na področju inšpekcijskih služb in občinskega redarstva.

Četrti odstavek 61. člena ZLS določa, da za izvrševanje ustanoviteljskih pravic občin v skladu z aktom o ustanovitvi in statutom javnega zavoda ali javnega podjetja ter za usklajevanje odločitev občin v zvezi z zagotavljanjem javnih služb občinski sveti udeleženih občin ustanovijo skupni organ, ki ga sestavljajo župani (87. člen). Akt o ustanovitvi skupnega organa mora določati njegove naloge, organizacijo dela in način sprejemanja odločitev, financiranje in delitev stroškov med občinami.

K VII. poglavju: Premožanje in financiranje občine (členi 89-98)

Poglavje »Premoženje in financiranje občine« je usklajeno z ZLS in zakonom o javnih financah, ki glede priprave in sprejemanja proračuna občine, rebalansa in zaključnega računa velja tudi za občine in zakonom o stvarnem premoženju države in občin. Določeno je, da premoženje občine sestavljajo nepremične in premične stvari v lasti občine, denarna sredstva in pravice, kar temelji na 51. členu ZLS. Glede prihodkov občine tudi velja, da temelji na 52. členu ZLS. Proračun občine in izvrševanje proračuna urejata 91. in 92. člen, ki temeljita na 57. členu ZLS in 10., 29., 30. členu ZJF. Glede uporabe sredstev proračuna je v 93. členu določeno, da se smejo uporabljati, če so izpolnjeni vsi pogoji, le za namene in v višini, določeni s proračunom.

V 98. členu je določeno, da finančno poslovanje občine izvršuje finančna služba občine v okviru občinske uprave. Župan pa lahko nekatera opravila naroči pri izvajalcu, ki izpolnjuje pogoje strokovnosti.

K VIII. poglavju: Splošni in posamični akti občine (členi 99-108)

V 1. podpoglavju so določeni splošni akti občine. Naštete so vrste splošnih aktov, ki jih sprejema občinski svet, to so statut občine, poslovnik občinskega sveta, odloki, odredbe, pravilniki in navodila. V členih je podrobneje določeno, kdaj se sprejema posamezni splošni akt.

Občinski organi lahko izdajajo tudi posamične akte, to so odločbe in sklepi, kot to določa 2. podpoglavje. Pravna podlaga je podana v prvem odstavku 67. člena ZLS, ki določa, da občina odloča s posamičnimi akti v upravnih stvareh iz lastne pristojnosti in iz prenesene državne pristojnosti.

K IX. poglavju: Prehodne in končne določbe (členi 109-112)

V prehodnih in končnih določbah je v 109. členu določeno, da mora nadzorni odbor uskladiti svoj poslovnik v roku treh mesecev po uveljavitvi statuta.

V 110. členu je določena obveznost župana za izdajo pravilnika iz drugega odstavka 65. člena statuta (kriteriji in način uporabe prostorov za delovanje krajevne skupnosti) izdati v roku enega leta po uveljavitvi statuta.

111. in 112. člen določata prenehanje veljavnosti dosedanjega statuta in pričetek veljavnosti sprejetega statuta.